

⟨Bilaga 2⟩

Missväxten är ej i denna församling ändock så total, som det först tycktes. Det är väl sant att det finnes ställen, som förlorat nästan allt, men det finns och hemman, som få bärgeligt år. Pulkkila och Leskelä byar äro svårast hemsökta af frost och få nästan intet och den fattiga befolkningen, som äro bosatte längre ifrån åstränderna, hafva förlorat allt, hvarföre de nu redan ligga Fattigvården till last i brist på arbetsförtjenst. Fås ej något allmänt arbete åt dem, äro vi alldeles utkomne. Om några medel kunde anordnas till utdikning af Lusikka-
neva mossa i Pulkka by, hvaröfver Syne Instrument redan för omkring 4 eller 5 år sedan blifvit till Landskontoret inlemnadt, så vore man en längre tid fri dem.

10

Riddarens

Med djupaste vordnad framhärdar
Högädle Herr Guvernören och

ödmjukaste
tjenare
A. J. Nyman

Utklipp

20

Pulkkila, den 26. Augusti 1863.

187 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN- TET 7.X 1863

RA, Senatens arkiv

... dervid Senatorn Snellman yttrade sig skriftligen, sålunda: – Theaterhusbolaget har åtnjutit ett lån ur amortissementsfonden på trettiotusen rubel silfver och ett annat af statsmedel på tjugufemtusen rubel. Under förutsättning att ett blifvande bolag, som inlöser theaterhusruinen, åtager sig att sätta huset i stånd och inreda, detsamma för dramatiska representationer, vågar jag underdånigst tillstyrka att af statsmedel må åt detsamma mot nöjaktig säkerhet gifvas ett lån till nyssanfördt belopp af tjugufemtusen rubel eller hundratusen mark, Bolaget obetaget, att förskaffa sig ytterligare lån ur amortissementsfonden, endast att, i händelse till säkerhet för statslånet inteckning i theaterhuset kommer att erbjudas, detta icke må på förhand vara graveradt med högre summa än trettiotusen rubel eller etthundratjugutusen mark. I öfrigt får jag med afseende derpå, att Bolaget under byggnadstiden icke kan hafva någon inkomst af egendomen, till Hans Kejsrerliga Majestäts Höga afgörande hemställa, huruvida, icke statslånet kunde beviljas räntefritt på fem år, efter hvilken tid ränta borde derå erläggas med fyra procent samt återbetalningen af kapitalet ske från och med det elfte året i tio års tid med tiotusen mark årligen. Men då ansökningen synes förutsätta, att ett ytterligare statsbidrag utöfver sagde lån skulle för husets iståndsättande vara erforderligt, anser jag för pligt att något sådant tillskott icke förorda. Det nuvarande Bolaget har allaredan af statsmedel erhållit en gåfva af femtontusen rubel silfver, som nu uppgått i rök, såvidt jag förmår bedöma, i följd af mindre omtänksam förvaltning, underlåtenhet att assurera egendomen och otillräckliga försigtighetsmått mot eldfara. En ytterligare enahanda gåfva skulle säkert mötas af de skattdragandes klander. Dessutom

30

40

50

är i följd af de stora extraordinära utgifter, statsverket fått vidkännas, dess ställning för närvarande icke sådan, att tiotusental mark kunna bortsänkas. Tvärtom måste, i synnerhet så länge frågan om krig och fred är afgjord, och då man bör taga i beräkning, att nära hälften af statsinkomsterna kan genom en blokad och hindrad import bortfalla, månget vida gagneligare företag, än theaterbyggnaden af brist på säkra tillgångar till en obestämd framtid uppskjutas. I en tid då frågan är, att finna medel för lindrande af den nöd, missvexterna, medfört för allmogen i landets nordliga delar, måste det ock synas mindre lempligt

10

att använda de ringa tillgångarne till uppförandet af ett theaterhus. Jag förbiser härvid icke, att det under gifna förhållanden kan anses tillhöra statsbehofven, att bidra till underhållet af en nationaltheater. Men detta gäller då en inhemsk scen, icke de murar, som inhysa densamma. Nu har Bolaget icke ens förbundit sig att underhålla en scen. De understöd detsamma förklarar vara behöfliga, afse endast och allenast byggnadens uppförande och inredande. Men äfven när underhållandet af en inhemsk scen kan komma i fråga, måste jag anse det för rättast, att afgörandet deröfver, huruvida en sådan, för landet är ett behof, och till hvilken del densamma bör genom allmänna medel uppehållas, måtte af Hans Kejserliga Majestät Nådigst öfverlemnas åt landets ständer, åt hvilka i följd af Hans Kejserliga Majestäts Nådiga löften statsbudgetens uppgörande måste komma att inom få år öfverlätas.

20

Helsingfors stad eger äfven för närvarande ett theaterhus, hvars salon torde vara vida bekvämare och prydligare, än de i hvilka på sin tid den dramatiska konstens största mästerverk trädte i dagen. Behöfver hufvudstaden ett theaterhus till – och det har ansetts behöfligt, emedan beklagligen ruinen af ett sådant förefinnes, så bör detsamma kunna bringas till stånd med mindre kostnad, än Bolagets pluralitet antager. Också har en lika insigtsfull som praktisk ledamot i Bolagets Direktion, enligt hvad bolagsstämmoprotokollet upplyser, förklarat, att huset kunde byggas, om Bolaget blott får åtnjuta de hittills varande lånen med femtiofemtusen rubel eller tvåhundraotjugutusen mark.

30

Att det för underhållet af ett musikaliskt kapell Nådigst beviljade anslaget af tolf tusen mark måtte fortfarande få utgå, får jag med afseende derpå, att tillvaron af ett sådant kapell i hufvudstaden väsentligen inverkar på tonkonstens utöfning i hela landet och särskilt vid läroverken, underdånigst tillstyrka.

40

188 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 10.X 1863
RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve!

Redan med Fredagsposten var jag beredd uppvakta Högvälborne Herr Grefven med några rader, men bekänner, att jag af skäl, som framgå ur det nedanförda ansåg mig böra skriva om,

Det märkligaste, som passerat, äro Landtdagens petitioner. Såsom Herr Grefven af tidningarne funnit, går prestaståndet i spetsen.

50

Jag hade ansett, att någon moderation vore önskelig, att man åtminstone icke borde petitionera i de punkter, angående hvilka man redan har thronalets löften; hvarföre jag arbetat för, att få sådana petitioner vid redigeringen bragta i form af en tacksägelse till Monarken – derfor nemligen, att thronalet gjort dessa och dessa tillämnade